

URSZULA WICH

Wprowadzenie

Introduction

Przekazywany do rąk Czytelników XXXVIII tom ANNALES sekcji ekonomicznej, stanowi zbiór trzydziestu pięciu artykułów i jednej recenzji. Pokażnej objętości tomu towarzyszy znaczne zróżnicowanie treści, które jest odzwierciedleniem zainteresowań naukowo-badawczych pracowników Wydziału Ekonomicznego UMCS. Ich artykuły dominują bowiem w prezentowanym tomie. Różnorodność ta nastąpiła z trudności w stworzeniu spójnej, logicznej konstrukcji całości. Z tego względu strukturę tematyczną tomu stanowi pięć nurtów merytorycznych dotyczących: *gospodarki, polityki społecznej, historii gospodarczej i doktryn ekonomicznych, przedsiębiorstwa oraz zastosowania internetu.*

Pierwsza grupa – *gospodarka*, składa się z dziewięciu artykułów, które dotyczą wybranych problemów makroekonomicznych. Cykl artykułów z tematyki gospodarka rozpoczyna mistrzowskie opracowanie pióra Profesora Zdzisława Sadowskiego, jednego z najwybitniejszych współczesnych polskich ekonomistów, który przyjął zaproszenie do uczestnictwa w naszej edycji. Powołując się na doświadczenia historyczne, osiągnięcia teoretyków ekonomii i swoje własne, Autor analizuje zakres i sposoby obecności państwa w gospodarce, które kończą cenne wnioski dla Polski, borykającej się z problemami transformacji systemowej a jednocześnie stojącej przed nowymi zadaniami po przystąpieniu do Unii Europejskiej. Po tym doskonałym otwarciu tematyki gospodarka, zamieszczono artykuły prezentujące różne aspekty gospodarki unijnej, m.in. stosowane w UE rozwiązania w dziedzinie wspólnej polityki rolnej (B. Mucha-Leszko) i w zakresie stawek podatku VAT (K. Wójtowicz), powiązania gospodarki unijnej z gospodarką światową (P. Pasierbiak), przeszkody w dostosowaniu instrumentów ochrony środowiska w naszym kraju do wymagań UE (J. Wyzińska-Ludian). W dziale *gospodarka* znalazł się także artykuł kontestujący wpływ informacji na strategię inwestycyjne na polskim rynku kapitałowym (M. Kicia) oraz analizujący dopuszczalny i występujący w Polsce udział funduszy celowych w systemie finansów

państwa (J. Szolno-Koguc). Interesująco przedstawiono analizę okresowych wahań bezrobocia w Polsce przy zastosowaniu modelu ekonometrycznego (D. Bartosińska-Kowalska i A. Jankiewicz-Siwiek). Ten nurt rozważań kończy artykuł argumentujący tworzenie parków naukowo-technologicznych, zaliczanych wspólnie do najbardziej dynamicznych i efektywnych czynników rozwoju regionów (J. Furtak).

Cykl artykułów o tematyce *polityka społeczna* tworzą trzy opracowania, w których autorzy poruszają wybrane problemy zabezpieczenia społecznego w Stanach Zjednoczonych (S. G. Kozłowski) i w Wielkiej Brytanii (P. Zieliński) oraz prezentują podejście do biedy jako ważnego problemu badawczego (G. Baczewski).

Kolejna część tomu zawiera cztery artykuły o tematyce *historii gospodarczej i doktryn ekonomicznych*. W dwóch pierwszych, autorki przedstawiają doświadczenia i tendencje w przeszłości na drodze do wspólnej waluty europejskiej (M. Kąkol) oraz w kształtowaniu podatków konsumpcyjnych w Polsce (J. Śmiechowicz). Zaprezentowane w kolejnych artykułach dziewiętnastowieczne poglądy na kwestię agrarną (Z. Szymański, B. Czajczyk) przypominają o wkładzie polskiej myśli w tej dziedzinie w doktryny europejskie.

Na cykl tematyczny *przedsiębiorstwo* składa się osiemnaście artykułów. Autorzy rozpatrują różne zagadnienia związane z organizacją, zarządzaniem i funkcjonowaniem przedsiębiorstw w celu poprawy ich efektywności i konkurencyjności. Rolę wprowadzającą do tematyki spełnia artykuł poświęcony oddziaływaniu logistyki na wzrost efektywności zarówno przedsiębiorstw, jak i całej gospodarki (Cz. Skowronek). Kolejne artykuły poruszają problemy kultury organizacyjnej w przedsiębiorstwach (Cz. Sikorski), kształtowania ich wizerunku (I. Mendryk), czynników wpływających na pozycję konkurencyjną przedsiębiorstw (B. Gulski) oraz znaczenie decentralizacji w efektywnym zarządzaniu przedsiębiorstwami (J. Świerk). W polu zainteresowań autorów pozostaje także wdrażanie systemów jakości w przedsiębiorstwach (E. Skrzypek z zespołem), uwarunkowania systemu zarządzania jakością (A. Kister), bariery w unowocześnianiu polskich przedsiębiorstw (J. Baruk). Następne dwa artykuły koncentrują się na rachunku kosztów w przedsiębiorstwie, jako ważnym elemencie w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa (A. Nózka) i metodzie zwiększającej efektywność jego działalności (P. Wroński). W kolejnym, zaprezentowane są metody służące ocenie inwestycji kapitałowych przedsiębiorstwa (A. Wawryszuk). Nie zabrakło rozważań na temat roli potencjału intelektualnego w przedsiębiorstwie (A. Baruk) i potrzebie podporządkowania działalności przedsiębiorstw określonej hierarchii interesów (E. Wrońska). Interesująco wypadły omówienia na temat roli funduszy venture capital w finansowaniu przedsiębiorstw (P. Zasępa). Tematyka następnego artykułu dotyczy restrukturyzacji organizacyjnej specyficznych jednostek, jakimi są przedsiębiorstwa komunalne (T. Kondrakiewicz i K. Żuk). Ostatnie trzy artykuły omawianego działu związane są z wybranymi aspektami działalności banków, których znacząca rola w rozwoju przedsiębiorczości jest powszechnie znana (A. Korzeniowska, A. i T. Kijek, P. Chadała).

Kolejna część tomu – *zastosowania internetu*, obejmuje jeden artykuł prezentujący informacje na temat wzrastającego zapotrzebowania na usługi internetowe (M. Tkaczuk).

Całość zamyka dział *recenzje, polemiki, sprawozdania*, gdzie zawarto opinię na temat książki autorstwa O. Gedymina (2002), poświęconej kapitalizmowi niemieckiemu (M. Bałtowski).

Redaktor tomu
prof. dr hab. *Urszula Wich*